

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
37/2020	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	10.06.2020
34/2020	Kommunestyret	PS	23.06.2020

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Åse Elin Myking	FE-614, FA-F00	17/1297

BYGG HELSE OG OMSORG - HEILSKAPLEG LØYSING

Vedlegg:

Tidslinje for prosjektet

Førebels skisser pr 03.06.20

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret gjer vedtak om å arbeide vidare med alternativ 2A etter oppsett ramme og tidsplan. Kommunen søker Husbanken om investeringstilskot i 2020. Arbeidet med utvikling av Helsehuset på Dale vert vidareført.

KOM 34/2020 - Fellesforslag frå Sp, SV og Høgre, ved Kjartan Haugsnes:

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheimplassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken.
3. Kommunestyret ber rådmannen tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Eventuelle justeringar vert godkjent av formannskapet.
4. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøken på Vaksdal og på Dale. Nybygg og rehabilitering må ta omsyn til at kjøkenløyising kan endrast i framtida.
5. Kommunestyret ber rådmannen greie ut mogleg behov for leige av sjukeheimplassar i Modalen, samt andre nærliggjande alternativ for leige av plassar.

KOM 34/2020 - Framlegg frå FRP ved Boris Groth:

-Det er viktig å sikra at innbyggjarane våre kan få LEVA HEILE LIVET! Dette inneber mellom anna at kommunen må ha gode, tilrettelagte og tenelege bygg i helse og omsorgstenestene. Sidan me som ein liten kommune alt er inne i ein periode med høge investeringar på ulike felt, så er det ekstra viktig å nytte dei statstilskot som er tilgjengeleg for oss, for å kunne realisere best moglege løysingar for dette innanfor våre økonomiske rammer. Oppgraderte og nye tenelege bygg i tenestene våre, med ekstra kvalitetar som «Tropheage», eige kjøkken og integrert tryggleiksteknologi, samt fleksible romløysingar bidreg til både å gjere kvardagen i heimen for bebuarane betre og trivelegare, samtidig som fornyinga av bygga gjer arbeidskvardagen enklare og betre for våre tilsette.

Frp fremjar difor fyljande forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men tal sjukeheimplassar på Daletunet vert fortrinnsvis vidareført med 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken, inkludert kjøkken og vaskeri.
3. Rådmann får fullmakt til å tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Formannskapet vert halde orientert og vedtek eventuelle justeringar.
4. Det vert reetablert kjøkken på Vaksdal, som og dimensjonert for å kunne dekke tenestene sine matbehov i kommunen. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøkken også på Dale.
5. I den vidare prosessen må det vurderast å auke tal Omsorg+ plassar på Daletunet, samstundes som ein minimum beheld dagens tal på 5 omsorg+ plassar.
6. 1930 – bygget på Dale vert Sanert/rive, og funksjonane her vert fortrinnsvis relokalisert i ledig areal på Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig nytt uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til t.d. betre ute/hageareal eller anna eigna formål.

KOM 34/2020 Tilleggsforslag frå FrP, ved Boris Groth, til fellesforslaget frå SP, SV og Høgre - nytt punkt 6:

6. 1930 – bygget på Dale vert Sanert/rive, og funksjonane her vert fortrinnsvis relokalisert i ledig areal på Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig nytt uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til t.d. betre ute/hageareal eller anna eigna formål.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 37/2020

FPØ - Behandling:

Thor Andersen (AP) la fram utsetjingsforslag frå Arbeidarpartiet:

For å kunna seia noko om korleis vi skal rigga eldreomsorga vår, så må vi få vita kor mange sjukeheimplassar vi treng. Dette har vi etterspurd før og då har vi fått framskrivingane frå SSB. Desse framskrivingane stemmer ikkje med våre reelle behov.

Vi ber om at administrasjonen ser nokre år (5?) bakover i tid og ser kor mange plassar vi brukte, topp,

bunn og gjennomsnitt, og kor mange plassar SSB sa at vi hadde bruk for. Då vil vi få fakta på bordet om kor mange plassar vi reelt hadde bruk for og kva SSB meinte. Erfaringane frå det kan vi bruka når vi planlegg antall plassar for framtida.

Vi har bedt om ein ekstern gjennomgang av helse- og omsorg, det blir å ta ting i feil rekkefølge dersom vi først skal ta stilling til korleis eldreomsorga skal sjå ut, for så å ha ein gjennomgang av kva vi har behov for.

Vi kan få støtte frå Husbanken no, men størstedelen av utgiftene må kommunen sjølv ta. For oss er det viktig at valg av type omsorg blir tatt ut frå det behovet vi har, og ikkje kva Husbanken og Rådmann finn ut at gir mest i støtte frå Husbanken.

Framlegg til vedtak:

Saka vert utsett.

Vi ber om at Rådmannen kjem attende med ei ny sak når gjennomgangen av helse og omsorg er gjennomført og handsama i kommunestyret

Det vart røysta over utsetjingsforslaget som fekk 2 stemmer (AP) mot 5 stemmer (SP,SV,H,FRP) og fall.

Arbeidarpartiet ba om eit gruppemøte.

På vegne av FRP la Boris Groth (FRP) fram følgjande framlegg til vedtak:

-Det er viktig å sikra at innbyggjarane våre kan få LEVA HEILE LIVET! Dette inneber mellom anna at kommunen må ha gode, tilrettelagte og tenelege bygg i helse og omsorgstenestene. Sidan me som ein liten kommune alt er inne i ein periode med høge investeringar på ulike felt, så er det ekstra viktig å nytte dei statstilskot som er tilgjengeleg for oss, for å kunne realisere best moglege løysingar for dette innanfor våre økonomiske rammer. Oppgraderte og nye tenelege bygg i tenestene våre, med ekstra kvalitetar som «Tropheage», eige kjøkken og integrert tryggleiksteknologi, , fleksible romløysingar bidreg til både å gjere kvardagen i heimen for bebuarane betre og trivelegare, samtidig som fornyinga av bygga gjer arbeidskvardagen enklare og betre for våre tilsette.

Frp fremjar difor fyljande forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheimsplassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken, inkludert kjøkken og vaskeri.
3. Rådmann får fullmakt til å tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Formannskapet vert halde orientert om eventuelle justeringar.
4. Det vert reetablert kjøkken på Vaksdal, som og dimensjonerast for å kunne dekke tenestene sine matbehov i kommunen. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøkken også på Dale.
5. I denne prosessen må det vurderast å auke tal sjukeheimsplassar på Daletunet, samstundes som ein beheld dagens tal på 5 omsorg + plassar.
6. Sanering av 1930 – bygget på Dale vert vurdert lagt inn i prosjektet og funksjonane her vert i

utgangspunktet relokalisert i ledig areal Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til m.a. betre ute/hageareal.

På vegne av Senterpartiet og SV-Sosialistisk Venstreparti la Kjartan Haugsnes (SV) fram følgjande forslag til vedtak:

Partia.....vil på det sterkaste understreke trongen for nybygg helse og omsorg i Vaksdal 2020 – 2022. Med eit positivt vedtak i kommunestyret juni 2020 kan Vaksdal kommune få statstilskot frå husbanken og vil med dette kunne realisere eit stort løft i pleie og omsorg i vår kommune. Dette vil vere det beste for våre tilsette, brukarar og bebuarar.

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheimsplassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken.
3. Rådmann får fullmakt til å tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Formannskapet vert halde orientert om eventuelle justeringar.
4. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøken på Vaksdal og på Dale. Nybygg og rehabilitering må ta omsyn til at kjøkenløyising kan endrast i framtida.
5. Kommunestyret ber og rådmannen greie ut leige av sjukeheimsplassar i Modalen etter behov.

På vegne av Høgre la Erlend Hesjedal-Johannessen (H) fram følgjande forslag til vedtak:

Kommunestyret gjer vedtak om å arbeida vidare med alternativ 2A etter oppsett og tidsplan. I tillegg beheld ein 5 til 8 omsorg+ plassar på Dale samt eit eigna tal aldersbustader. Det skal leggjast til rette for lettstelte bustader i dagens bygningsmasse på Dale.

Kommunen søker Husbanken om investeringstilskot i 2020.

Arbeidet med utvikling av Helsehuset på Dale vert videreført. I dette arbeidet skal ein sjå på moglegheiter for innlemming av legekontor og fysioterapi-tenester i bygget samt andre tilhøyrande tenester som vil betre samhandling mellom tenestene.

På vegne av Høgre, la Amalie Johnsen Lunde fram følgjande tilleggsforslag:

Formannskapet ber rådmann sende ut spørsmål om innspel til alle tilsette i helse og omsorg. Dei innspel som kjem inn fra dei tilsette blir lagt fram til kommunestyret 23.juni.

Formannskapet drøfta Høgre sitt tilleggsforslag og vart samd i å endre formulering i Amalie Johnsen Lunde sitt tilleggsforslag.

Amalie Johnsen Lunde la fram nytt tilleggsforslag som erstattar tidlegare framlagt tilleggsforslag

Formannskapet ber rådmann ta kontakt med dei tilsette sine arbeidstakerorganisasjoner for å få innspel til saken.

Dei innspel som kjem inn blir lagt fram til kommunestyret 23.juni.

Voteringsorden:

Forslag lagt fram i møtet vart sett mot kvarandre, deretter vart det forslaget som fekk flest stemmer satt opp mot rådmannen sitt framlegg til vedtak. Til slutt vart det røysta over tilleggsforlaget.

Røysting:

Forslag frå Sp og SV vart sett opp mot forslag frå FRP. Sp og SV sitt framlegg fekk 6 stemmer (SP,SV,H,AP). FRP sitt forslag fekk 1 stemme (FRP) og falt.

Forslag frå Sp og SV vart sett opp mot Høgre sitt forslag. Sp og SV sitt framlegg fekk 5 stemmer (SP,SV,AP,FRP). Høgre sitt forslag fekk 2 stemmer (H) og falt.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart sett opp mot Sp og SV sitt framlegg til vedtak. Rådmannen sitt framlegg til vedtak fekk 2 stemmer (H) og falt. Sp og SV vart vedteke med 5 stemmer (SP,SV,AP,FRP).

Høgre sitt tilleggsforslag vart samrøystes vedteke.

FPØ - Tilråding/Vedtak:

Partia.....vil på det sterkaste understreke trongen for nybygg helse og omsorg i Vaksdal 2020 – 2022. Med eit positivt vedtak i kommunestyret juni 2020 kan Vaksdal kommune få statstilskot frå husbanken og vil med dette kunne realisere eit stort løft i pleie og omsorg i vår kommune. Dette vil vere det beste for våre tilsette, brukarar og bebuarar.

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheimplassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken.
3. Rådmann får fullmakt til å tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Formannskapet vert halde orientert om eventuelle justeringar.
4. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøken på Vaksdal og på Dale. Nybygg og rehabilitering må ta omsyn til at kjøkenløyising kan endrast i framtida.
5. Kommunestyret ber og rådmannen greie ut leige av sjukeheimplassar i Modalen etter behov.

Formannskapet ber rådmann ta kontakt med dei tilsette sine arbeidstakerorganisasjoner for å få innspel til saken.

Dei innspel som kjem inn blir lagt fram til kommunestyret 23.juni.

Kommunestyret - Sak 34/2020

KOM - Behandling:

Framlegg frå Kjartan Haugsnes på vegner av SV, SP, H:

- 1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheimplassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.*
- 2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken.*
- 3. Kommunestyret ber rådmannen tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Eventuelle justeringar vert godkjent av formannskapet.*
- 4. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøken på Vaksdal og på Dale. Nybygg og rehabilitering må ta omsyn til at kjøkenløyising kan endrast i framtida.*
- 5. Kommunestyret ber rådmannen greie ut mogleg behov for leige av sjukeheimplassar i Modalen, samt andre nærliggjande alternativ for leige av plassar.*

Framlegg frå Boris Groth, FRP:

Det er viktig å sikra at innbyggjarane våre kan få LEVA HEILE LIVET! Dette inneber mellom anna at kommunen må ha gode, tilrettelagte og tenelege bygg i helse og omsorgstenestene. Sidan me som ein liten kommune alt er inne i ein periode med høge investeringar på ulike felt, så er det ekstra viktig å nytte dei statstilskot som er tilgjengeleg for oss, for å kunne realisere best moglege løysingar for dette innanfor våre økonomiske rammer. Oppgraderte og nye tenelege bygg i tenestene våre, med ekstra kvalitetar som «Trophage», eige kjøkken og integrert tryggleiksteknologi, samt fleksible romløyisingar bidreg til både å gjere kvardagen i heimen for bebuarane betre og trivelegare, samtidig som fornyinga av bygga gjer arbeidskvardagen enklare og betre for våre tilsette.

Frp fremjar difor fylgjande forslag til vedtak:

- 1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men tal sjukeheimplassar på Daletunet vert fortrinnsvis vidareført med 16 plassar.*
- 2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken, inkludert kjøkken og vaskeri.*
- 3. Rådmann får fullmakt til å tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Formannskapet vert halde orientert og vedtek eventuelle justeringar.*
- 4. Det vert reetablert kjøkken på Vaksdal, som og dimensjonert for å kunne dekke tenestene sine matbehov i kommunen. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøkken også på Dale.*
- 5. I den vidare prosessen må det vurderast å auke tal Omsorg+ plassar på Daletunet, samstundes som ein minimum beheld dagens tal på 5 omsorg+ plassar.*
- 6. 1930-bygget på Dale vert sanert/rive, og funksjonane her vert fortrinnsvis relokalisert i ledig areal på Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig nytt uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til t.d. betre ute/hageareal eller anna eigna formål.*

Tilleggsforslag frå Boris Groth, FRP, til fellesforslaget frå SP, SV og H dersom FRP sitt forslag ikkje får fleirtal:

Nytt punkt 6:

- 6. 1930 – bygget på Dale vert Sanert/rive, og funksjonane her vert fortrinnsvis relokalisert i ledig areal*

på Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig nytt uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til t.d. betre ute/hageareal eller anna eigna formål.

Røysting:

Det vart røysta slik at formannskapet si tilråding vart først sett opp mot Boris Groth sitt framlegg. Det framlegget som får fleirtal blir så sett opp mot Kjartan Haugsnes sitt framlegg.

- Boris Groth sitt framlegg fekk 2 røyster (FRP) og fall.
- Kjartan Haugsnes sitt framlegg vart så sett opp mot formannskapet si tilråding. Kjartan Haugsnes sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

Det vart så røysta punktvis for Kjartan Haugsnes sitt framlegg:

- punkt 1-4 vart samrøystes vedteke
- punkt 5 vart vedteke mot 6 røyster (AP)

Tilleggsframlegget frå Boris Groth om nytt punkt 6 vart så vedteke mot 6 røyster (AP)

KOM - Tilråding/Vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen gå vidare med konsept 2B, men presiserer at minimumstal sjukeheims plassar på Daletunet vert sett til 16 plassar.
2. Kostnadsramme og framdriftsplan vert godkjent og lagt til grunn for forprosjekt og søknad om tilskot frå Husbanken.
3. Kommunestyret ber rådmannen tilpasse fordeling av type plassar i dialog med Husbanken for å få maksimalt tilskot. Eventuelle justeringar vert godkjent av formannskapet.
4. Vidare planlegging skal og ta omsyn til moglegheiter for reetablering av kjøken på Vaksdal og på Dale. Nybygg og rehabilitering må ta omsyn til at kjøkenløyising kan endrast i framtida.
5. Kommunestyret ber rådmannen greie ut mogleg behov for leige av sjukeheims plassar i Modalen, samt andre nærliggjande alternativ for leige av plassar.
6. 1930-bygget på Dale vert sanert/rive, og funksjonane her vert fortrinnsvis relokalisert i ledig areal på Daletunet og sjukeheim/nybygg på Vaksdal. Ledig nytt uteareal etter rivinga av 1930-bygget bør vurderast tilrettelagt til t.d. betre ute/hageareal eller anna eigna formål.

Saksopplysningar:

Samandrag/konklusjon (kort om saka)

Kommunestyret har bede rådmann utgreie eit alternativ som reduserer driftskostnadane og gjer oss tenester tilpassa det reelle omsorgsbehovet i framtida. Utgreiinga skal ta omsyn til fleksibilitet i tenestene og samordning mellom forskjellige tenester, med mål om best mogleg samarbeid.

Rådmann har vurdert alternativ utfrå ei totalvurderinga av alle forhold og tilrår kommunestyret å gå

vidare med alternativ 2A og søkje Husbanken om støtte til prosjektet.

Bakgrunn for saka

I møte 19.mai om kostnadsramme og framdriftsplan for bygg helse og omsorg, sak 27/20, gjorde kommunestyret slik vedtak:

Kommunestyret ber rådmann fortsette prosessen med husbanken fram mot kommunestyremøtet i juni, men parallelt utgreie alternativ som reduserar driftskostnadane og gjer oss tenester tilpassa det reelle omsorgsbehovet i framtida. Utgreiinga skal ta hensyn til fleksibilitet i tenestene og samordning mellom forskjellige tenester, med mål om best mogleg samarbeid.

I utarbeidelse av prosjektet skal det setjast ned ei gruppe (leverkårsutvalet) med mandat om å utvikla prosjektet i samråd med rådmann.

Formelt grunnlag for saka

Etablering av ressurscenter på Vaksdal og helsehus på Dale har vore del av mål og strategiar i *Lev Vel i Vaksdal* prosjektet i perioden 2016 -2019. Prosjektet var etablert for å realisere måla i kommunedelplan helse og omsorg og rigge helse og omsorgstenestene for framtida. Prosjektet har vore finansiert gjennom økonomiplan/budsjett og eksterne midlar frå Fylkesmannen m.fl.

Tilstandsvurderinga i 2015 viste omfattande behov for rehabilitering i helsebygg og skulebygg og kommunestyret vedtok vedlikehaldsstrategi i 2016. Norconsult vart engasjert for å utarbeide mogelegheitsstudie. Etter innhenting av priser for rehabilitering vart det klart at nybygg ville bli langt rimelegare og gje funksjonelle og fleksible løysingar. Dette vart presentert for kommunestyret i samband med økonomiplan 2017. Sidan har prosjektet vore del av handlingsprogram, økonomiplan og årsbudsjett.

I 2017 og fra til kommunestyret i desember 2018 vart fleire alternativ grundig vurdert både for val og tomt og bygg. Prosjektgrupper og referansegrupper var med i arbeidet; representantar for brukarar, pårørande og tilsette kom med nyttige innspel. Ulike råd og utval drøfta saka. Ulike løysingar vart utgreidd og presentert i samband med økonomiplanarbeidet og budsjettprosess fram mot saka jf. sak og mogelegheitsstudie [83/2018](#).

Kommunestyret utsette saka og vedtok å halde folkemøte og å sende saka på ny høyring fram mot juni 2019. Fleire innspel kom inn og rådmann utgreidde eit nytt alternativ i tillegg til eksisterande, jf. sak [37/2019](#). I behandlinga av saka kom det fram eit nytt alternativ som vart vedtatt. Dette alternativet vart utarbeida og kostnadsberekna og lagt fram til vidare behandling i februar 2020. Saka er utsett i to omgangar fram til juni. Vedtaket 19. mai er grunnlag for denne saka.

Status og ny utgreiing

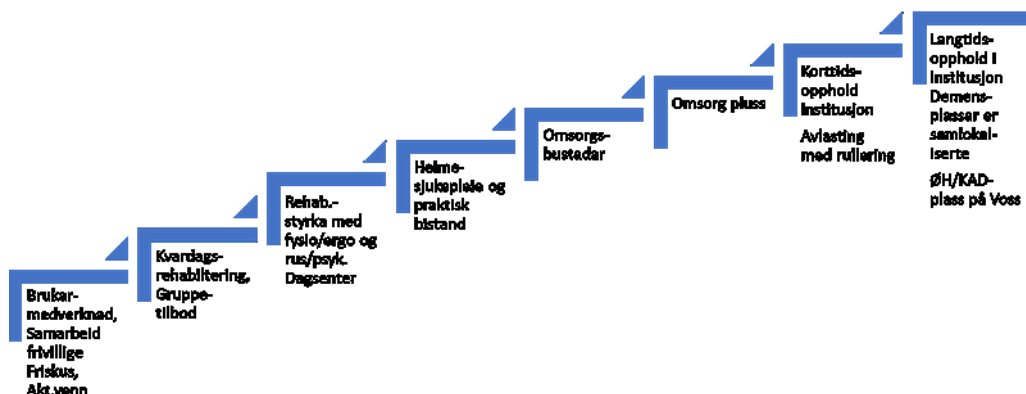
Utgreiing av alternativ har gått over fleire valperiodar og vedlagt tidslinje viser samanhengen i arbeidet i perioden 2015-2020. Det er laga mogelegheitsstudie (forstudie) for fleire alternativ og vi er framleis i ein tidleg fase. I arbeidet opp mot Husbanken er det nødvendig å kome vidare med forprosjektfasen.

Kommunestyret ynskjer eit alternativ som reduserer driftskostnadane og gjer oss tenester tilpassa det reelle omsorgsbehovet i framtida. Utgreiinga skal ta omsyn til fleksibilitet i tenestene og samordning mellom forskjellige tenester, med mål om best mogleg samarbeid.

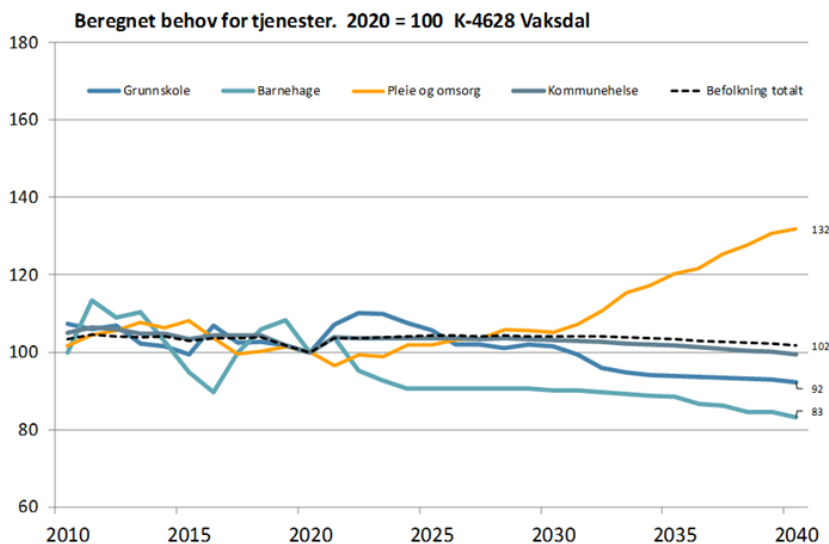
Det er naturlegvis ikkje mogeleg å utgreie eit nytt alternativ på eit par veker. Omfattande utgreiingar av mogeleg alternativ gjennom dei siste åra har like fullt gitt oss eit godt grunnlag for å svare ut bestillinga. Me har vurdert alternativa etter økonomiske utsikter og signala i revidert statsbudsjett, kommuneproposisjon 2021 og andre nasjonale føringar som bl.a. reforma *Leve heile livet*. Me har sett på KS sin prognosemodell for 2021 og har drøfta behova og alternativa med Agenda Kaupang sine rådgjevarar og analytikarar. I tillegg har det vore kontakt med Husbanken om vegen vidare.

Behov framover

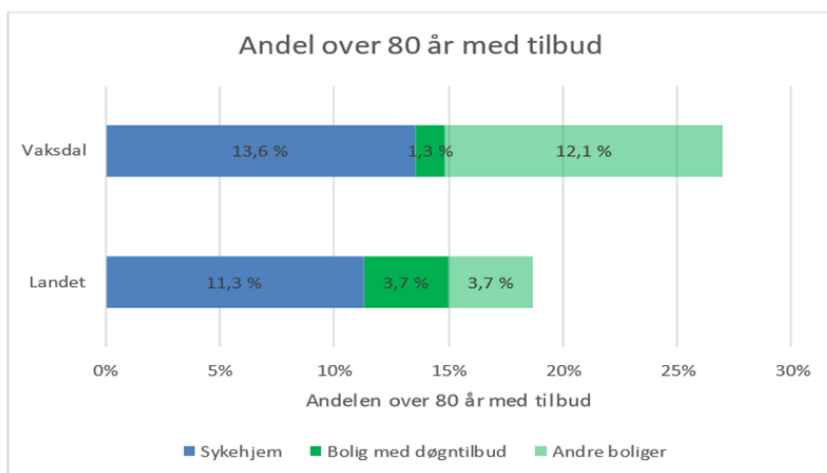
For å møte framtidig behov er det nødvendig å bygge ut gode tenester på alle nivå eller trinn i omsorgstrappa.

Oversikta under viser berekna behov for oppvekst og helse og omsorg. Grafen viser ein liten nedgang i behovet før det stig kraftig fram mot 2040. Desse fyrste åra gir oss mogelegheit til å utvikle drifta og rigge oss for framtida.

Oversikta under viser at kommunen sitt butilbod til eldre samla ligg over snittet for landet. Av dette er andelen sjukeheimplassar vesentleg høgare, medan butilbod som omsorg+ er lite utbygd. Kommunen har ein stor andel omsorgsbustader/aldersbustader.

Alternativ som dekker krava

Mange ulike alternativ er sett på undervegs. Store deler av helsebygga våre har dårleg tilstand og er lite funksjonelle. Behovet for rehabilitering framover er stort og aukande, særleg på Daletunet. Kommunen har fleire store investeringsprosjekt i planperioden og stort etterslep på vedlikehald.

Er det mogleg å finne ei løysing som er tilpasse vårt behov og fleksibelt nok for framtida innafor kommunen sitt økonomiske handlingsrom? Som i tillegg reduserer driftskostnadane slik kommunestyret har vedtatt? Dette var utgangspunktet for utgreiingane i mogelegheitstudiet. Sidan 2016 har både tilstanden på bygga og kommunen sin økonomi forverra seg.

Tilbygg eller erstatningsbygg på Dale kunne ikkje gje tilfredsstillande løysing verken areal- eller byggmessig og var ikkje vrudert som eit reelt alternativ. Eit nytt bygg som erstattar dagens helsebygg på anna tomt på Dale kan vera mogeleg byggmessig, men vil vanskeleg kunna realiserast økonomisk slik situasjonen er i dag. Gjeldsgraden stig raskt og ei slik investering kan ikkje kommunen klare i tillegg til andre store investeringsprosjekt. Kommunen må rekne med lågare inntekter framover som følge av endringar i folketal og demografi og reduksjon i rammeoverføringar, skatt og kraftinntekter. Det vil krevje omstillingar og tilpassingar å tilpasse seg eit lågare driftsnivå.

På Vaksdal har kommunen ein tomt som er godt eigna for formålet og kan kombinerast med dagens sjukeheim som er i bra stand. Rehabilitering av Jamnetunet som er i dårleg stand viste seg å vera dyrt, samtidig som bustadane er lite funksjonelle og dårleg eigna som omsorgsbustader. Det er tvilsamt om dei fyller krava til Husbanken for tilskot til rehabilitering.

Det beste alternativet me sto att med, etter å ha vurdert mange alternativ og kombinasjonar, er alternativ 2A. Det gir grunnlag for framtidsretta tenester med funksjonelle og fleksible løysingar. Tomta har godt potensial for både bygg og uterom og gir rom for utviding og endring i framtida. Det ligg til rette for eit relativt rimeleg bygg, samtidig som det er rom for gode løysingar som er anbefalt i forskning og nasjonale føringar. Dette styrkar prosjektet ved søknad om midlar. Det er også mogeleg å innplassere andre tenester innan helse og omsorg, i tillegg til vaskeri og eventuelt kjøkken. Dette vil me sjå nærare på i neste fase – i forprosjektet. Mogelegheitsstudiet viser dette nærare, det er sendt ut tidlegare og ligg ikkje ved her, men er lenka til i sakene.

Å samla institusjonsplassane på Vaksdal, vil kunne frigi areal som kan nyttast til å utvikla helsehuset på Dale med fokus på førebygging, helsefremjing, eigenmeistring og tenester før institusjonsopphald. Det er mange fordelar og synergjar ved å ha slike tenester lett tilgjengeleg i kommunesenteret. Det har kome mange gode innspel til innhald i helsehuset og her er det mange mogelegheiter som det

må arbeidast vidare med. Det ligg til rette for at ein kan bruke deler av bygningsmassen til gode seniorleilegheiter som fleire ynskjer seg i kommunesenteret.

Samlokalisering med brannstasjon og ambulanse er nemnt. Fagleg er det ikkje ynskjeleg å samle slike «støyande» funksjonar i tilknyting til døgntilbod/institusjon. Eit slik bygg vil også kreve store areal. For helse og omsorgsbygg er det generelt strenge krav til både tomt og bygg. Ein del andre funksjonar kan eigne seg betre for samlokalisering og vil verte vurdert i programmeringsfasen.

Vaksdal er ein langstrakt kommune. Statistikken viser at 3 av 4 bur i aksen Dale – Stanghelle - Vaksdal, ein avstand på 14km. Frå Stamnes og Bergsdalen er avstanden til Dale og Vaksdal stort sett innafor 30 min med bil, for innbyggjarane på Eidsland og Eksingedalen er det langt til Dale og litt lenger til Vaksdal. I dagens situasjon er det ikkje gitt at ein får plass på sjukeheimen som er nærast, både sjukdomsbilde og kapasitet vil vera avgjerande for kvar ein får plass. Me har forståing for at enkelte synes dette er utfordrande. I mindre og mellomstore kommunar er det oftast berre ein sjukeheim og det kan bli litt avstandar for enkelte.

Nybygget på Vaksdal erstattar dei dårlegaste bygga og tilfører meir fleksible og framtidsretta løysingar som betre kan tilpassast den enkelte. Saman med eit helsehus på Dale kan det gje gode, framtidsretta tenester i kommunen

Driftskostnader

Alternativ 2A gir vesentleg reduksjon i driftskostnader, langt meir enn dei andre løysingane. Å samle tilbodet på ein stad i gode og tilrettelagte lokale vil etter våre berekningar redusere årlege driftskostnader med vel 12 millionar. Dette stemmer godt overeins med berekningane til Agenda Kaupang. Mykje tyder på at slik samlokalisering vil vera avgjerande for å rekruttere og behalde tilstrekkeleg fagpersonell i framtida, me ynskjer ikkje å kome i ein situasjon der med er avhengig av vikarbyrå for å dekke nødvendig kompetanse.

Investering og tilskot frå Husbanken

Alle alternativa krev lånefinansiering. Behovet for rehabilitering er imidlertid så stort at vi allereie i komande økonomiplan må sette av betydelege midlar dei komande åra til heilt nødvendig rehabilitering om det ikkje vert nybygg og sanering av eldre bygningsmasse. Kalkylane viser at rehabilitering vert dyrare enn å bygga nytt, og løysingane vert dårlegare.

Husbanktilskotet slik det er innretta i år er kalkuelert til ca 44 mill og vil kunne dekke så mykje at investeringa er mogeleg å gjennomføre for kommunen. Om det kjem like gunstige tilskotsordningar i framtida er vanskeleg å sei noko sikkert om. I kommuneproposisjonen som kom for nokre veker sidan omtaler ein gjennomgang av tilskotsordningane dei neste åra og ei dreining mot lågare trinn i «omsorgstrappa» heller enn institusjonsplassar. Allereie frå 2021 er det sett plankrav til søknad om tilskot. Utarbeiding av kommunedelplan eller anna plan for tenestene vil krevja vesentleg meir forarbeid og dokumentasjon av heile tenesta enn det som er kravet i dag. Slike planprosessar tar ofte et par år for å stetta krava til prosessar og høyringar undervegs. Kommunen vil ikkje vera i posisjon for ein søknad i 2021/2022 etter desse krava.

Kommunen har god dialog med Husbanken, men det er svært knapt med tid for å utarbeide ein prosjektsøknad for tilskot i år. Framdriftsplan for denne fasen er ytterst stram og gjev ikkje rom for avbrot. Grundig forarbeid kan gjere det mogeleg med så knapp tid. Me vil gjere det me kan for å få det til utan at det kan garanterast at prosjektet får midlar.

Vurdering og konsekvensar

Fleire alternativ er vurdert og utgreidd. Tilgjengeleg tomteareal, eksisterande bygningsmasse, tilstand og vedlikehaldsbehov, funksjonalitet, fleksibilitet, faglege krav og kostnader med meir er vurdert grundig i forstudien. Løysinga med nybygg på tomta på Vaksdal gjev mange mogelegheiter. «Fotavtrykket» er lågt og arealet er godt utnytta, fleksibelt og kan lett skalerast opp. Nybygget erstattar eldre og lite formålstenleg bygningsmasse til ein lågare kostnad enn rehabilitering av bygga. Ein del av utbyggingskostnaden kan dekkast av Husbanktilskot.

	Dagens drift	Alternativ 2A	Alternativ 2B	Alternativ 3
Kriterier				
1. Kompetanse og fagmiljø				
2. Tverrfaglighet og samhandling				
3. Investerings- og vedlikeholdskostnader				
4. Årlige driftskostnader				
5. Utbyggingsmulighet til 2040				
6. Egnede private leiligheter				

Nybygget tilfredstillar faglege krav både inne og ute og gir større rom for bruk av moderne teknologi. Ulike typar tilbod i same område gjev rom for betre tilpassing til den enkelte sine behov.

I tillegg gir utforminga rom for ein tilrettelagt vinterhage som kan nyttast heile døgnet og heile året. Bygget gir fleksible løysingar som kan tilpassast ulike behov og endringar i framtida. Vedlagt skisse frå Norconsult viser litt at fleksibiliteten i bygget.

Rådmann er trygg på at det smart å samlokalisera og få mest mogleg heilskap både sett opp mot driftskostnad, rekruttering og å halda på personell. Fagleg forsvarlegheit og kvalitet og trygghet for brukar er og gode argument for alternativ 2A. Det er vanskeleg å sjå andre løysingar som er betre eigna til å møte framtida.

Alder og tilstand på dagens helsebygg vil gje oss utfordringar framover og behovet for rehabilitering vil stadig auke. Dei økonomiske utsiktene for kommunen utover 2020 - talet medfører usikkerheit for større rehabiliteringsprosjekt. Støtteordningane i Husbanken er pr. i dag ikkje innretta for denne type rehabilitering.

Eit nyare helsebygg på Vaksdal med utbyggingsmogelegheiter kan sikre kommunen tidsmessige areal i framtida. Tilskot frå Husbanken i 2020 kan gjere det mogeleg å realisere dette prosjektet.

Etter ei samla vurdering av oppdraget frå kommunestyret og tidlegare utgreiingar vil rådmann tilrå å gå vidare med alternativ 2A i forprosjektfasen. Tida er knapp for å kunne søkje Husbanken om midlar som me er avhengige av.

Utvikling av tilbodet i helsehuset på Dale må halde fram. Flytting av plassar til Vaksdal kan skje gradvis og over tid utifrå behov.

